

Przewodnik

*Miesięcznik Okręgu
Podkarpackiego PZN*

(104)

08/2013 ISSN 1897-841X

Tyle jesteś wart ile drugiemu pomożesz...

sierpień - żniwa, żniwa i ... po żniwach

Spis treści:

- Sierpień 2013 – felieton str.3
- Tak rodzi się tradycja str.10
- Znowu razem.....str.15
- Wdrażanie procedur 2 .....str.17
- Pod patronatem Integracji 17.....str.22
- Witryna poetycka sierpień 2013.....str.26

Miesięcznik Okręgu Podkarpackiego Polskiego Związku Niewidomych

Wydawca: Zarząd Okręgu Podkarpackiego PZN w Rzeszowie

Skład redakcji:

Redaktor Naczelny, koordynator: "Zygflor" - Zygmunt Florczak

Skład komputerowy: Aneta Długosz

Współpracują: Janina Baran, Bogdan Sadowski

Adres siedziby redakcji: 35-201 Rzeszów, Plac Dworcowy 2,

tel. (017) 85 24 738, fax. (017) 86 22 328,

e-mail: podkarpacki@pzn.org.pl

www.podkarpacki.pzn.org.pl

Sierpień

- to drugi – i ostatni - miesiąc wakacji, a wraz z nim moment kończenia letniego intensywnego odpoczynku; to – w/g niżej podpisanego – czas inauguracji trzymiesięcznego triduum, podczas którego kolejny raz będziemy mieli okazję przeżywać i wspominać wszystko to, co nasza nacja traumatycznego oraz wzniosłego w ten czas przeżywała w przeszłości.

Sierpień - to ósmy miesiąc w roku i według używanego w Polsce kalendarza gregoriańskiego ma 31 dni.

Wedle badań *Aleksandra Brücknera - historyka literatury i kultury polskiej – dawne określenie tego czasu **sirzpień** – pochodzi od używanego w żniwach **sierpa**. Inna staropolska nazwa miesiąca, to **stojaczka**, zaś u innych nacji: czeska **srpen**, ukraińska **серпень**; chorwacka **srpanj**.*

Łacińska nazwa miesiąca ***Augustus*** – zapożyczona przez większość języków europejskich - została nadana na cześć cesarza Oktawiana Augusta i pod takową funkcjonuje do dziś.

Ludowe mądrości charakteryzujące ten czas:

*Czego sierpień nie dowarzy, tego wrzesień nie doparzy.
Z sierpem w rękę witać sierpień, wiele uciech, wiele cierpień.
Gdy na początku sierpnia skwar trzyma, to nieostra bywa zima.
Gdy w dni sierpnia spieka wszędzie, tedy długa zima będzie.
Początki sierpnia pogodne, wróżą zimy łagodne.
Kiedy sierpień wrzos rozwija, jesień krótka, szybko mija.
Gdy w sierpniu z północy dmucha, nastaje zwykle posucha.
Kiedy sierpień przychodzi, reszta zboża z pola schodzi.
Jeśli w sierpniu dni jasne, będą stodoły ciasne.*

W przeciągu tych dni będziemy wspominać:

1 sierpnia – to **Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego**.

Święto zostało ustanowione ustawą z dnia **9 października 2009 roku** o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego, uchwaloną z inicjatywy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

1 sierpnia 1944 r. o godz. 17⁰⁰ – Godzinie „W” - wybuchło **Powstanie Warszawskie**. Trwało 63 dni - do **2 . X. 1944 r.**

2 sierpnia 1940 r. – w Anglii utworzono **dywizjon myśliwski 303** – najbardziej znaną jednostkę lotnictwa polskiego w II wojnie światowej.

3 sierpnia 1773 r. - zmarł **Stanisław Konarski** – pisarz polityczny, publicysta, pedagog, reformator szkolnictwa, pijar – prekursor polskiego oświecenia. Jest autorem dzieła „*O skutecznym rad sposobie*”, w którym – jako pierwszy w Polsce – skrytykował „*liberum veto*” (ur. 1700 r.).

4 sierpnia 1953 r. – urodził się **Stanisław Pyjas** – działacz opozycyjny okresu PRL, student UJ. Zmarł w niewyjaśnionych do dziś okolicznościach 7. V. 1977 r. – według środowisk opozycyjnych przyczyną jego śmierci było pobicie przez funkcjonariuszy SB.

5 sierpnia 1772 r. – to data **Pierwszego Rozbioru Polski**

5 sierpnia 1922 r. – w Krakowie odbył się pierwszy w niepodległej Polsce zjazd żołnierzy Legionów Piłsudskiego; powołano do życia „*Stowarzyszenie Byłych Legionistów*”.

6 sierpnia 1914 r. na rozkaz **Józefa Piłsudskiego** z krakowskich Oleandrów do boju wyruszyła **I Kompania Kadrowa** ...

6 sierpnia 1943 r. – urodził się **Jon Postel** – amerykański informatyk, jeden z najważniejszych twórców Internetu. Uczestniczył w powstawaniu podstawowych protokołów sieciowych i systemu numerów IP, był pomysłodawcą domen internetowych i automatycznych serwerów DNS, kierował pierwszą na świecie instytucją zajmującą się administrowaniem serwerami DNS (*zm. 1998.*)

6 sierpnia 1945 r. USA zrzuciły bombę atomową na japońskie miasto **Hiroszima**. Podobnego ataku amerykańscy lotnicy dokonali na inną aglomerację – **Nagasaki** – w dniu **9 sierpnia** tego samego roku.

7 sierpnia 1902 r. urodził się **Jerzy Drzewiecki** – inżynier, konstruktor samolotów i pilot sportowy. Współpracował z Rogalskim i Wigurą przy budowie samolotów **RWD**. W 1932 r. ustanowił na samolocie **RWD** – 7 rekord świata szybkości i wysokości lotu samolotów tej kategorii (*zm. 1990 r.*).

8 sierpnia 1553 r. – zmarł **Girolamo Fracastoro** – włoski lekarz, astronom i poeta. W 1546 r. przedstawił teorię roznoszenia chorób przez rodzaj nasion lub zarodków, sporządził pierwszy opis tyfusu (*ur. 1478 r.*).

9 sierpnia 1483 r. - w Rzymie w Pałacu Watykańskim otwarto kaplicę papieską, którą od imienia fundatora papieża **Sykstusa IV** nazwano **kaplicą sykstyńską**.

9 sierpnia 1853 r. – zmarł **Józef Maria Hoene – Wroński** – filozof, matematyk, astronom, fizyk, technik wynalazca, jeden z przedstawicieli mesjanizmu polskiego, uczestnik insurekcji kościuszkowskiej (*ur. 1776 r.*).

10 sierpnia 1913 r. urodził się **Edmund Osmańczyk** – publicysta, pisarz, poeta i reporter. Od 1947 r. był wieloletnim zagranicznym korespondentem Polskiego Radia oraz autorem wielokrotnie nagradzanej i tłumaczonej na hiszpański i angielski publikacji „*Encyklopedia ONZ i stosunków międzynarodowych*” (*zm. 1998 r.*).

11 sierpnia 1673 r. – zmarł **Krzysztof Żegocki** – szlachcic polski, jeden z pierwszych i najaktywniejszych dowódców polskiej partyzantki w okresie potopu szwedzkiego (*ur. 1618 r.*).

11 sierpnia 1892 r. urodził się **Władysław Anders** – generał i polityk emigracyjny, dowódca Armii Polskiej w ZSRR, Armii Polskiej na Wschodzie oraz 2 Korpusu Polskiego (*Monte Casino*); od 1946 r. Naczelnny Wódz i Generalny Inspektor Sił Zbrojnych na Zachodzie (zm. 1970 r.).

12 sierpnia 1963 r. urodził się **Robert Makłowicz** – pisarz, dziennikarz, publicysta i podróżnik; autor książek i programów telewizyjnych o tematyce kulinarnej.

13 sierpnia - Dzień Osób Leworęcznych

13 sierpnia 1952 r. zmarł **Wilm Hosenfeld** – niemiecki oficer Wehrmachtu, kapitan, który w czasie II wojny światowej ocalał od śmierci polskiego pianistę i kompozytora żydowskiego pochodzenia **Władysława Szpilmana**. Pośmiertnie odznaczony Medalem Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata (*ur. 1895 r.*).

14 sierpnia 1980 r. w *Stoczni Gdańskiej im. Lenina* rozpoczął się strajk okupacyjny, na którego czele stanął **Lech Wałęsa**. To ten zryw zapoczątkował „*polski sierpień 80*”

15 sierpnia - Wniebowzięcie NMP – Matki Boskiej Zielnej

15 sierpnia – Dzień Wojska Polskiego obchodzony w rocznicę Bitwy Warszawskiej 1920 roku.

15 sierpnia w polskiej obyczajowości, to dzień obchodzenia świąt patriotyczno – religijnych.

Święto przypadające 15 sierpnia dawniej obchodzono jako dzień Matki Bożej Dożynkowej, bo zgodnie z agrarnym kalendarzem „Na Wniebowzięcie pokończone żęcie”. Obrzędowość ludowa wiąże ten dzień ze święceniem płodów rolnych i ziół będących symbolami bogactwa przyrody i stąd druga popularna nazwa tego święta – Uroczystość Matki Boskiej Zielnej. Wnętrza kościołów ozdabiane są wiankami z ziół i kwiatów, kompozycjami roślinnymi z warzyw, owoców i runa leśnego. Jest to więc drugi dzień w roku – po oktawie Bożego Ciała – przeznaczony do święcenia ziół i kwiatów polnych. Wedle staropolskiego obyczaju, to zmarłym do trumny „podkładano ich garstkę pod głowę”.

W dawnej Polsce mawiano, że „**W dniu Matki Boskiej Zielnej każdy chodzi cielny**” – czyli syty i najedzony. *Dzień Matki Boskiej*

Zielnej był dniem wielkich dziękczynnych pielgrzymek. Najczęściej pielgrzymowano do **Częstochowy i Kalwarii Zebrzydowskiej**.

W **III Rzeczypospolitej Polskiej 15 sierpnia** - na pamiątkę zwycięskiej bitwy wojsk odrodzonej Polski pod dowództwem marszałka **Piłsudskiego** nad wojskami bolszewickiej Rosji w tzw. **bitwie o Warszawę** – ustanowiono **Dzień Wojska Polskiego**. Historycy zaliczają ją do jednej z **18 najważniejszych bitew w dziejach świata**, która uniemożliwiła ekspansję komunizmu na zachód Europy.

W tym dniu w bitwie Warszawskiej poległ **Ignacy Skorupka** – ksiądz, kapelan Wojska Polskiego (ur. 1893 r.).

15 sierpnia 1898 r. – urodził się **Jan Brzechwa** – poeta, pisarz, autor niezwykle popularnych książek dla dzieci (zm. 1966 r.).

17 sierpnia 1942 r. rozpoczęła się **bitwa pod Stalingradem** – trwała do 2. 02. 1943 r.; jest uznawana za punkt zwrotny II wojny światowej.

17 sierpnia 1943 r. – alianckie lotnictwo dokonało pierwszego nalotu na **Peenemünde** – niemiecki ośrodek badań nad nowymi rodzajami broni.

18 sierpnia 1933 r. – urodził się **Roman Polański** – aktor, reżyser i scenarzysta. Twórca m.in. filmów: „*Nóż w wodzie*”, „*Dziecko Rosemary*” oraz nagrodzonego Oscarem „*Pianisty*”.

19 sierpnia 1883 r. – urodziła się **Coco Chanel** – francuska projektantka mody; zrewolucjonizowała modę damską lansując ubrania o prostych sportowych fasonach oraz pozbawione ozdób krótkie suknie (zm. 1971 r.).

20 sierpnia 1943 r. – w nocy 20/21 poległ **Tadeusz Zawadzki** pseud. „*Zośka*” - haremistrz, porucznik, dowódca Grup Szturmowych Szarych Szeregów (ur. 1921 r.).

20 sierpnia 1953 r. – Związek Radziecki – 8 miesięcy po USA – dokonał pierwszej próbnej eksplozji bomby termojądrowej.

21 sierpnia 1913 r. – urodził się **Wiktor Rozow** – rosyjski dramaturg i scenarzysta, autor scenariusza do filmu ***Lecą żurawie***” (zm. 2004 r.).

22 sierpnia 1903 r. – zmarł **Menotti Garibaldi** – włoski generał. Wraz z ojcem walczył o niepodległość i zjednoczenie Włoch. W 1863 r.

usiłował zorganizować legion włoski, by wesprzeć polskie powstanie styczniowe (*ur. 1840 r.*).

23 sierpnia – to **Europejski Dzień Pamięci ofiar Stalinizmu i Nazizmu** ustanowiony przez Parlament Europejski w 70 rocznicę podpisania paktu Ribbentrop – Mołotow.

24 sierpnia 1963 r. – została założona jedna z najsilniejszych obecnie lig piłkarskich – niemiecka **Bundesliga**, której najbardziej utytułowanym zespołem jest **Bayern Monachium**.

25 sierpnia 2002 r. zmarła – w wieku **104 lat** – **Karolina Lanckorońska** – wybitny naukowiec, mecenas kultury, niezwykła osoba, która rodziła się w XIX wieku, a zmarła w XXI wieku. Była żołnierzem AK, więźniarką Ravensbruck, po wojnie jedną z najwybitniejszych przedstawicieli polskiej emigracji we Włoszech.

W 1998 r. - z okazji 100 - nej rocznicy urodzin - otrzymała z rąk papieża Jana Pawła II Krzyż Komandorski Orderu św. Grzegorza Wielkiego z Gwiazdą. Przez dziesiątki lat była w Rzymie ambasadorem spraw polskich. Podobno Polacy, którzy tam przyjeżdżali, chcieli poznać ją i papieża.

26 sierpnia 1992 r. została podpisana umowa, na mocy której z dniem **1. 01. 1993 r.** **Czechosłowacja** dzieli się na dwa odrębne państwa - **Czechy i Słowację**.

27 sierpnia 1903 r. – urodził się **Leon Gomolicki** – pisarz, poeta, badacz literatury polskiej i rosyjskiej, autor m.in. studiów o Mickiewiczu i Puszkynie (*zm. 1988 r.*).

28 sierpnia – to **Święto Polskiego Lotnictwa obchodzone dla upamiętnienia zwycięstwa kpt. Franciszka Żwirki i inż. Stanisława Wigury podczas Międzynarodowych Zawodów Lotniczych (Challenge) w Berlinie w 1932 r.**

29 sierpnia 1913 r. – urodził się **Jan Ekier** - polski pianista, pedagog, kompozytor, wielokrotny juror Konkursów Chopinowskich w Warszawie, kawaler Orderu Orła Białego

29 sierpnia 1980 r. w kopalni „**Manifest Lipcowy**” w **Jastrzębiu** i innych zakładach na Śląsku **wybuchł strajk**.

30 sierpnia 1980 r. w Szczecinie Międzyzakładowy Komitet Strajkowy i Komisja Rządowa podpisały porozumienie kończące strajk w tym regionie.

30 sierpnia 1902 r. urodził się **Józef Bocheński** – logik, filozof, dominikanin. Był znany z niespożytej energii; mając 70 lat uzyskał licencję pilota (*zm. 1995 r.*).

30 sierpnia 1913 r. – urodziła się **Irena Sławińska** – teoretyk literatury, wybitna znawczyni twórczości Norwida, w czasie II wojny światowej żołnierz AK, kurierka (*zm. 2004 r.*).

31 sierpnia 1980 r. w **Stoczni Gdańskiej** podpisano porozumienie między rządem i Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym pod przewodnictwem **Lecha Wałęsy** – tzw. **Porozumienia Sierpniowe**, które doprowadziły do powstania **NSZZ Solidarność** (*pierwszej w krajach komunistycznych organizacji związkowej*) i zapoczątkowały proces wielkich przemian w Polsce, a potem w całym bloku wschodnim.

31 sierpnia – to **Dzień Solidarności i Wolności** – polskie święto państwowe ustanowione w celu upamiętnienia historycznego zrywu Polaków do wolności i niepodległości z 1980 r., który zapoczątkował upadek komunizmu i wyzwolenie narodów Europy Środkowej i Wschodniej.

Kończy się miesiąc sierpień przebogaty w wiele zdarzeń i faktów, które wstrząsnęły Polską i światem „za naszego życia”. Wielu z nas było w nie zaangażowanych, jednak większości było dane być tylko ich postronnymi obserwatorami.

Przed nami kolejna rocznica wybuchu II wojny światowej oraz inauguracji roku szkolnego, podczas którego młodzież i dzieci będą dowiadywać się m.in. i o tych faktach, o których wiele w powyższym comiesięcznym Calendarium.

Zygflor

2013-05-08

Tak rodzi się tradycja

- czyli relacja z *II Pielgrzymki Diabetyków z Podkarpacia do Matki Bożej Śnieżnej Królowej Rodzin* w jarosławskiej kolegiacie* w dniu **13 maja 2013 r.** – wspólnym „dziele” proboszcza parafii Bożego Ciała ks. **Mariana Bocho** oraz prezesa Terenowego Koła PSD w Jarosławiu **Grzegorza Grabonia**.

Już tradycyjnie, bo po raz drugi, w rocznicę objawień fatimskich oraz ocalenia cudownego Obrazu Matki Bożej Śnieżnej Królowej Rodzin z pożogi ognia na ten dzień ponownie „skrzyknęli się” mieszkańcy Podkarpacia borykający się z cukrzycą i w/w dniu zjawili się w Jarosławiu, by w **Roku Wiary** w myśl hasła pielgrzymki „**Na drodze wiary – z Maryją**” spotkać się, wysłuchać fachowych prelekcji oraz teologicznego rozważania sensu cierpienia i wreszcie, by wspólnie modlić się za siebie i innych w kontekście schorzenia i związanego z

nim cierpienia.

Program Uroczystości realizowano wedle planu:

- godz. **10⁰⁰** – powitanie, majówka
- godz. **10³⁰** – konferencja „*Choroba przyjęta i przeżywana z wiarą*”
- godz. **11⁰⁰** - konferencja „*Prewencja i opóźnianie rozwoju cukrzycy. Określenie celów w leczeniu cukrzycy*” prelekcja dr. **Hubert Żak**
- godz. **11³⁰** – Msza św. w intencji osób z cukrzycą i ich rodzin pod przewodnictwem ks. bpa **Adama Szala**, wystąpienia zaproszonych gości
- godz. **12³⁰** – koncert studentów jarosławskiej PWSTE
- godz. **14⁰⁰** – możliwość zwiedzania zabytków Jarosławia pod kierunkiem przewodników.

Niezwykle ciekawa i budująca dla ludzi borykających się z chorobami i niepełnosprawnością była prelekcja ks. **Stanisława Zagóskiego** – emerytowanego kapelana jarosławskiego Szpitala -, który w imieniu zebranych zadawał trudne związane z wiarą i cierpieniem pytania starając się później wedle swojej teologicznej wiedzy i własnej wiary na nie odpowiadać.

Np. pytał: „*Jak pogodzić miłość Boga do człowieka w kontekście cierpienia tegoż ostatniego?*” – w ten

sposób – dedukował - dotykamy wielkiej tajemnicy, którą ciężko jest nam pojąć i rozwikłać. W tym układzie mamy przewodnika w Chrystusie – Bogu Człowieku -, który tegoż samego cierpienia doznawał na Ziemi.

Gdyby nie było Chrystusa i Jego męki – kontynuował – to bezcelowe byłoby nasze cierpienie, z którym chcąc się pogodzić i je zaakceptować musimy ofiarować je w jakiejś intencji.

Cierpienie, to wielka tajemnica, w której towarzyszy nam Chrystus, bo i On cierpiał - był bity, wyszydzany i poniżany.

Udowodnił, że ewangeliści opisali 56 spotkań Chrystusa z chorymi, co dokumentuje fakt tego, że dla Jezusa kontakty z chorymi były czymś normalnym.

Jak wtedy, tak i dziś chorzy mogą liczyć na Chrystusa.

Cierpienie przeżywane z głęboką wiarą jest wielkim doświadczeniem, tajemnicą i wartością, czego dla nas naocznym przykładem było życie i postawa Jana Pawła II.

Kończąc ustosunkował się do współczesnych trendów dotyczących człowieka chorego cytując starożytną myśl: „*Człowiek jest rzeczą świętą dla człowieka*”, czym niewątpliwie celnie dotarł do ludzi niosących krzyż choroby cukrzycowej.

Drugą prelekcję p.t. „Prewencja i opóźnianie rozwoju cukrzycy. Określenie celów w leczeniu cukrzycy” zrealizował dr **Hubert Żak**.

W okolicznościowej homilii bp **Adam Szal** zwrócił szczególną uwagę na rolę w naszym życiu modlitwy do Matki Bożej i wsłuchiwanie

się w to, o co Ona nas prosi - chociażby na przykładzie Jej kontaktów z dziećmi z Fatimy. Przypomniawszy najważniejsze fakty i relacje z Nią związane na przestrzeni ostatniego stulecia oraz omówił rolę modlitwy i siłę zawierzenia Matce Chrystusa.

W ławkach jarosławskiej kolegiaty zasiadło i uczestniczyło w modlitewnym spotkaniu minimum 500 osób, wśród których dało się zauważyć znajome twarze Kolegów i Koleżanek z różnych Kół PZN, którzy borykają się nie tylko z ograniczeniami wzroku, ale dodatkowo również z cukrzycą.

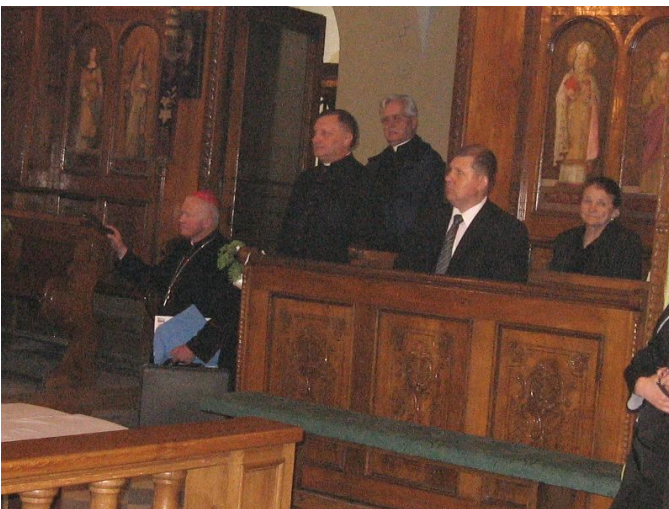
W modlitewnym spotkaniu uczestniczyli pielgrzymi przybyli m.in. z Rzeszowa, Mielca, Krosna, Stalowej Woli, Nowej Dęby, Jasła, Brzozowa, Tomaszowa Lubelskiego oraz oczywiście jarosławianie z Koła PSD, któremu lideruje Grześ.

Zabrakło przedstawicieli z Kół PSD z tzw. Regionu Ziemi Przemyskiej PSD, co uznali za dziwne organizatorzy spotkania oraz prezes ZG PSD – **Andrzej Bauman**, któremu w trakcie uroczystości bp Adam Szal wręczył pamiątkowy *medal im. Piotra Skargi*.

Do szczególnych momentów uświetnianych spotkanie należy zaliczyć obecność na Mszy św. członków jarosławskiej kapituły, vice Burmistrza Miasta Jarosławia **Bogdana Wołoszyna**, sekretarza Powiatu Jarosławskiego **Stanisława Sopła**, **Joanny Mordarskiej** - naczelnik

wydziału kultury, turystyki i promocji UM, pani dyrektor biura ZG PSD z Bydgoszczy **Anny Śliwińskiej**, pielgrzymowanie do Sanktuarium **Janusza Beresia** - prezesa Podkarpackiego Oddziału Wojewódzkiego PSD wraz z sekretarzem Oddziału **Teresą Rybak**, współudział w Pielgrzymce dyrektor COM Jarosław **Janiny Dańczak-Balickiej** oraz fakt wniesienie do świątyni sztandaru **ZG PSD**, co niewątpliwie dodało splendoru relacjonowanemu spotkaniu.

Zapewne jako niezwykle wzruszający należy uznać koncert w wykonaniu Chóru Akademickiego jarosławskiej PWSTE o nazwie „*Appassionato*” – wszak większość utworów była dedykowana Janowi Pawłowi II, co w zapowiedzi samego repertuaru koncert czyniło niezwykłym i wielce wymownym.

Niewątpliwie zamysł obu na wstępie wymienionych inicjatorów pielgrzymki nie ziściłby się, gdyby nie sprawowany nad nią Honorowy Patronat wymienionych, tj:

- posła na Sejm RP – **Tomasza Kuleszy**
- Burmistrza Miasta Jarosławia – **Andrzeja Wyczawskiego**
- Starosty Powiatu Jarosławskiego – **Jerzego Batyckiego**

Patronat medialny nad imprezą sprawowało „*Życie Podkarpackie*” oraz lokalne periodyki Miasta Jarosławia.

Pielgrzymka była bardzo dobrze zabezpieczona logistycznie z dość dużym wyprzedzeniem przed terminem jej realizacji. Na pewno w

tym dniu nikt głodny nie opuszczał Jarosławia, ani o pustym żołądku nie podziwiał jego uroków – istniała możliwość w Restauracji „Klasyczna” zjedzenia taniego obiadu, o czym informowano już w zawiadomieniu o organizacji szczególnego spotkania.

Regionalna pielgrzymka diabetyków do Jarosławia na stałe zapisała się w corocznym cyklu spotkań organizowanych wspólnie przez jarosławskie Koło PSD i Parafię Bożego Ciała.

Jak zapowiedziano – znowu spotkamy się 13 maja, ale już w roku przyszłym, co oczywiście zostało zakodowane w pamięci tegorocznych pielgrzymów.

Cykliczność rodzi tradycję i tak zapewne można nazwać to, co w Jarosławiu w świątyni przy Placu ks. Piotra Skargi 2 od dwóch lat organizują wymienieni we wstępie relacji, czyli ks. Marian Bocho i prezes Grzegorz Graboń.

Oby w tym szczytnym dziele sprzyjała Im Opatrzność oraz wspierały siły ziemskie, czyli przynajmniej Ci sami, co w tym roku.

***Kolegiata** (*łac. collegium – zgromadzenie równoprawnych urzędników*) – kościół nie będący katedrą, przy którym istnieje kapituła, czyli zespół duchownych w randze kanoników, mających prawo wyboru biskupa

Znowu razem

23 maja br. w Dukli i jej okolicach znowu odbyła się kolejna polsko – słowacka majówka niewidomych i słabowidzących z obu przygranicznych powiatów tychże krajów.

W cyklicznym już spotkaniu o charakterze pielgrzymkowo – integracyjnym wzięli udział przedstawiciele w/w środowisk z Krosna, Strzyżowa i Świdnika (*Słowacja*).

Jak informuje nasz terenowy korespondent **Bogdan Sadowski**, to tegoroczna impreza była bardzo liczna, gdyż wzięło w niej udział łącznie 60 osób, w tym 29 Słowaków.

„Jeszcze w żadnym spotkaniu – uzupełnia – nie uczestniczyli tak liczną

reprezentacją; wiele osób ze Słowacji w Polsce przebywało po raz pierwszy”.

Miejscem inauguracyjnym tradycyjnej majówki był klasztor oo. bernardynów w Dukli, gdzie odprawiono Mszę św., którą sprawował duszpasterz krośnieńskich niewidomych o. Krzysztof Janas.

Drugim etapem spotkania była Pustelnia św. z Dukli, gdzie odprawiono majowe nabożeństwo, a chętni mogli zaopatrzyć się w wodę z nieopodal tryskającego cudownego źródła.

Jana

Trzecim etapem był Piknik, który zrealizowano w pobliżu Pustelni w miejscowości Trzciana. Tym razem dania gorące oraz zimne zapewniła Spółdzielnia Socjalna istniejąca przy strzyżowskim Kole PZN.

Jak to zwykle bywa uczestnicy biesiadując wspólnie śpiewali i tańczyli – po prostu miała miejsce dobrze pojęta wspólna integracja akompaniamentem akordeonisty Kazimierza Bąka.

„Postać św. Jana z Dukli - dodaje Bogdan – jest bardzo popularna i znana wśród niewidomych po obu stronach granicy, ponieważ ten święty pochodził z tych stron – z ziemi dukielskiej -, czyli z pogranicza polsko - słowackiego.

Jako biograficzną ciekawostkę należy podać, że w życiorysie Jana z Dukli odnotowano pod koniec jego żywota całkowitą utratę wzroku, więc poprzez analogię z nami - jakby automatycznie – stał się On patronem naszych lokalnych środowisk” – tyle z uzupełniającej wypowiedzi naszego korespondenta.

Czekamy więc na następną relację ... z „majówki” AD 2014.

Szkolenie

z wdrażania procedur i weryfikacji standardów obsługi klienta
- relacja z drugiego dnia szkolenia -

W dniach 18 – 21 marca 2013 r. w obiekcie Center Park przy ul. Kolejowej w Rzeszowie w Sali niebieskiej usytuowanej na drugim piętrze budynku w części obiektu dzierżawionej przez firmę Centrum Europrofes o/ Rzeszów odbyło się szkolenie dla pierwszej grupy naszego aktywu w ramach Projektu o nazwie „Standaryzacja działalności Polskiego Związku Niewidomych na rzecz wysokiej jakości świadczonych usług” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, na którego realizację wniosek – projekt - złożył ZG PZN.

Oto relacja z drugiego dnia szkolenia, którego przewodnim celem było omówienie wytycznych dotyczących pierwszego kontaktu z klientem w Kole PZN, czy standardów poradnictwa owego klienta.

Typologia klientów PZN

- **osoby całkowicie niewidome:** osoby niewidome od urodzenia oraz osoby ociemniałe
- **osoby słabowiązace:** posiadające resztki widzenia lub widzące z pomocą urządzeń

Wiek klientów

- dziecko i jego opiekunowie
- młodzież szkolna

- młodzież po ukończeniu szkoły
- osoby w wieku produkcyjnym (*mobilne lub niemobilne*)
- osoby starsze

Ich (klientów) miejsce zamieszkania:

- w dużej aglomeracji
- średniej aglomeracji miejskiej
- małej aglomeracji miejskiej
- na wsi

Możemy rozróżnić **osobowości klientów** (*przykłady*):

- **hardcorowiec** - zawsze ma rację, lubi konfrontacje, irytujący, szukający zaczepki, czeka na sygnał do ataku.

Jak z takim postępować? – dać mu się „wykrzyczeć”; wyznacz twardo swoje granice i trzymaj się tego, nie idź z nim na wojnę, bo nie wygrasz.

- **mądrala** – wie dużo, ale myśli, że wie więcej; lubi być w centrum uwagi i „błyszczeć”.

Jak z takim postępować? – bądź uważny, operuj faktami, które znasz, słuchaj i daj mu odczuć jaki jest mądry.

- **dziecko** – uważa, że nikt go nie słucha, płacze, widzi same negatywne strony, zgrywa ofiarę.

Jak z takim postępować? – poświęć mu dużo uwagi – niech poczuje się doceniony, unikaj negatywnych aspektów, operuj na pozytywach

- **pechowiec** – nic mu się nie udaje, wszystko kończy mu się źle, promuje katastrofizm i nim zaraża otoczenie

Jak z takim postępować?- unikaj dyskusji i tłumaczeń – i tak nie uwierzy! Bądź optymistycznym realistą.

- **pasywny agresor** – boi się otwartej konfrontacji, więc używa sarkazmu, ironii, podstępu, dwuznacznie żartuje.

Jak z takim postępować?- koncentruj się na konkretach, nie daj się wciągnąć w grę i w osobiste docinki – wtedy jest szansa, że da sobie spokój. Bądź konsekwentny – „zdarta płyta!”

- **pluszowy miś** – myśli, że nic nie wie, nie potrafi podjąć decyzji, bazuje na zdaniu innych
Jak z takim postępować?- bądź ostrożny, uważaj, co mówisz!
Dopytuj się, czy cię zrozumiano, czy decyzja jest świadoma.

Jak postępować z klientem „niemożliwym”?

- uznaj fakt, że „niemożliwi” klienci istnieją i nic się na to nie poradzi!
- nie prowokuj ale trzymaj się własnych granic
- typ klienta bywa niekompatybilny z twoim typem – pogódź się z tym i nie próbuj walczyć na siłę
- uznaj, że to „on” a nie ty. nie daj sobie wmawiać absurdów
- zachowaj spokój, izoluj się od sytuacji, zachowaj dystans i spokój. nie pozwól się dotknąć osobiście
- nie bij głową w mur! - z niektórymi się po prostu nie da
Unikaj sytuacji „1” na „1”
- chroń swoją autonomię – pamiętaj kim jesteś i nie pozwól sobie wmówić czegoś innego
- kontroluj swój gniew za wszelką cenę – negatywne emocje zostaną wykorzystane przeciwko tobie
- daruj sobie tłumaczenia, usprawiedliwienia – i tak jesteś winny!
- uznaj fakt że twoja droga będzie inna niż jego kimkolwiek on jest
- bądź managerem sytuacji – działaj przez zaskoczenie; rób to czego się on nie spodziewa np. bądź miły mimo wszystko

Zasady postępowania z trudnym klientem

- obsługa klienta nie jest sprawą osobistą
- szacunek okazujemy każdemu klientowi
- wykazujemy kulturę osobistą

Formy oferowanego przez nas **PORADNICTWA**

- **poradnictwo prawne**
- konkretna informacja w rzeczywistej sprawie

- oparta na prawdziwych danych i materiałach dostarczonych przez klienta
- świadczona przez prawnika lub studenta prawa pod opieką prawnika
- może polegać np. na pomocy w zredagowaniu pisma procesowego lub wsparciu w postępowaniu przed sądem

- **poradnictwo obywatelskie**

- udzielenie informacji ogólnej
- pomoc w oparciu o informacje z dostępnych źródeł
- przedstawienie optymalnego rozwiązania problemu lub opcji wyboru
- wsparcie klienta w podjęciu niezależnej decyzji

- **poradnictwo socjalne**

- świadczone przez pracownika socjalnego
- informacja w konkretnej sprawie ze sfery socjalnej
- udzielanie informacji dotyczących uprawnień, przywilejów, przysługujących świadczeń
- wsparcie w redagowaniu pism urzędowych, przedstawienie konsekwencji podjęcia lub zaniechania działań

- **poradnictwo psychologiczne**

- zdiagnozowanie potrzeb klienta, zrozumienie przez niego problemu, z powodu którego przychodzi do specjalisty, jego wpływu na ten problem oraz rozpoznania czynników potrzebnych do dokonania zmiany;
- zaplanowanie konkretnych kroków (np. poprzez udział w warsztatach, grupach edukacyjnych, rozpoczęcie indywidualnej terapii),
- wspieranie klienta, wspomaganie rozwoju cech sprzyjających poradzeniu sobie w aktualnej trudności, w sytuacji psychologicznego kryzysu klienta.

PORAD PSYCHOLOGICZNYCH UDZIELA PSYCHOLOG

- **poradnictwo rehabilitacyjne**

- wszelkie działania mające na celu maksymalne usprawnienie klienta w drodze do samodzielności
- poradnictwo rehabilitacyjne prowadzi odpowiednio do tego przygotowany przedstawiciel PZN

Pierwszy kontakt z klientem

pierwsze wrażenie   zasada pareto – 20/80

- pierwsze wrażenie jest tylko jedno
- nie ma drugiego pierwszego wrażenia
- mamy tylko 20 sekund zanim nas oceniają

Efekt pierwszego wrażenia

– na osobie, która widzi nas pierwszy raz trwa około 3 min, ale sama ocena około 20 sekund. Osoby niechętnie pozbywają się pierwszego wrażenia bo nie lubimy zmieniać swoich ocen. W tym czasie albo osoba jest akceptowana albo nie. Efekt pierwszego wrażenia wywodzi się z zachowań prymitywnych; „*wróg, czy przyjaciel*” „*ucieknie, czy nie*”

Efekt „aureoli”

- to konsekwencja przedłużającego się efektu pierwszego wrażenia. Ponieważ nie lubimy się przyznawać do pomyłek osoba raz wzięta za kompetentną, przydatną, skuteczną itp. Będzie przez nas zawsze tak odbierana nawet wbrew czytelnym informacjom, że jest dokładnie odwrotnie.

Wytyczne dotyczące pierwszego kontaktu z klientem PZN

1.

- Spotkanie z klientem odbywać się powinno w siedzibie Koła
- Informacja o miejscu siedziby Koła (lub Okręgu) powinna być umieszczona w wielu widocznych i dostępnych miejscach
- Informacja powinna zawierać:
(dokładny adres, możliwy dojazd, dni, godziny przyjęć klienta.
Każde z Kół powinno przyjmować klientów przynajmniej raz w

tygodniu przed południem i raz po południu)

2.

- Spotkanie z klientem musi odbywać się w wyznaczonym pomieszczeniu, w którym nie ma innych osób postronnych.
- Klient musi mieć zapewniony odpowiedni czas na spotkanie.
- Należy zapewnić także miejsce oczekiwania dla przewodnika osoby niewidomej.
- osoba udzielająca informacji na wstępie powinna przedstawić się klientowi z imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

3.

- w pomieszczeniu, w którym odbywa się spotkanie powinno być przygotowane miejsce (krzesło) dla klienta i ewentualnie osoby towarzyszącej.

4.

- w obiekcie powinno być zabezpieczone dojście do pomieszczenia, w którym odbędzie się spotkanie z klientem (*usunięcie przeszkód komunikacyjnych*)

5.

- można zorganizować spotkanie w domu klienta o ile tego wymaga stan jego zdrowia lub inne przesłanki. W takim przypadku w spotkaniu z klientem powinno uczestniczyć dwóch przedstawicieli koła.
- przygotowanie materiałów pomocniczych

6.

- przekazywane informacje powinny być dostarczone klientowi na piśmie (*w wersji brajlowskiej*), w druku powiększonym lub zwykłym (*do odczytu przez członka rodziny*).

7.

- klientowi, który chce wstąpić do Związku należy przedstawić procedurę przyjęcia.

8.

- w celu poszerzenia zakresu usług dla klienta należy korzystać również z pomocy wolontariuszy np. w zakresie korzystania z Internetu, czy w charakterze przewodnika. W tym celu należy przygotować wykaz

wolontariuszy na danym terenie lub nawiązać kontakt z najbliższym Centrum Wolontariatu.

Zygflor

2013-03-24

Jak uczynić nasze mieszkanie nam przyjaznym?

Odcinek 16 – ostatni

Schody i pochylnie

W mieszkaniach – jak już mogliście przeczytać – powinniśmy raczej unikać zmian poziomów, szczególnie w obrębie jednej kondygnacji.

Jeżeli jednak w naszym domu znajdują się schody lub pochylnie powinniśmy zadbać o ich odpowiednie przygotowanie.

PORADY

Jeżeli schody znajdują się jedynie na klatce schodowej lub przed budynkiem, w którym mieszkamy, to możemy poprosić administrację budynku o przygotowanie schodów – np. w trakcie remontu. Prostem i tanim rozwiązaniem może być naklejenie na krawędzi schodów stopni kontrastujących z powierzchnią schodów taśm antypoślizgowych.

Jak dobrze rozwiązać zmiany poziomów

Istotnymi elementami schodów lub pochylni zapewniającymi bezpieczne korzystanie są:

- zmiana faktury oraz kolorów nawierzchni w pasie 60 cm przed i za biegiem schodów. Takie oznakowanie sygnalizuje zbliżanie się do zmiany poziomów.

- kontrastowe oznaczenie krawędzi każdego ze stopni
- antypoślizgowa nawierzchnia stopni. Jeżeli stopnie zostały wykonane z materiału śliskiego, to możemy dokleić specjalne pasy, które będą zapobiegać ślizganiu się.
- zabezpieczenie przed wchodzeniem pod schody. Możemy to uczynić stosując poręcze lub próg. We wnętrzu mieszkania możliwa jest zmiana faktury nawierzchni, ponieważ dla użytkownika dobrze znającego przestrzeń mieszkania będzie to wystarczający sygnał, że zbliża się do miejsca niebezpiecznego.
- kontrastowy kolor poręczy
- ciągłość poręczy wzdłuż całego biegu schodów
- właściwe profilowanie krawędzi stopni „bez nosków”, tak żeby uniknąć potykania się
- oznaczenie pierwszego i ostatniego stopnia w biegu

Windy

Podczas korzystania z windy problemem dla osób z dysfunkcjami wzroku może być wybieranie odpowiedniego numeru piętra, określenie, na której kondygnacji akurat znajduje się winda oraz w którym zmierza kierunku.

Windy przystosowane dla osób z dysfunkcjami wzroku powinny więc być wyposażone w wewnętrzny panel sterujący z oznaczeniami klawiszy w postaci wypukłych cyfr oraz znaków, a także ich opisem z wykorzystaniem alfabetu Braille’a. Winda powinna być również wyposażona w informację dźwiękową (*wewnątrz i ma zewnątrz*

windy) sygnalizującą zatrzymanie się windy na piętrze oraz kierunek dalszej drogi. Zwykle jeden sygnał dźwiękowy oznacza, że winda jedzie do góry; podwójny – w dół.

Korzystne także może być umieszczenie w pobliżu windy numeracji Pieter z użyciem dużych (*min. 5 cm wysokości*) wyraźnie kontrastujących z tłem cyfr oraz zastosowanie na lewej i prawej ościeżnicy opisu piętra z wykorzystaniem alfabetu Braille'a. (*oś pozioma oznaczenia powinna znajdować się na wysokości 150 cm*).

PORADA

Nie wszystkie adaptacje są możliwe w już istniejących windach. W większości jednak można wymienić panele sterujące wewnątrz dźwigu. Możliwa jest także zmiana oznakowania pięter oraz doklejenia specjalnych oznaczeń w alfabecie Braille'a.

Zygflor

2013-04-07

www.integracja.org

Powyższe wiadomości zostały zaczerpnięte z książki Kamila Kowalskiego p.t. „**Mieszkanie dostępne dla osób z dysfunkcjami wzroku**” i zostały wykorzystane za zezwoleniem i na warunkach Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji – wydawcy publikacji.

Witryna poetycka

- sierpień, to czas żniw i moment – jak wynika z lektury utworu -
ustania wszelakich kłótni „w łanach zbóż”.

Na tę okazję proponuję utwór mówiący o niesnaskach w pszennym
łanie, których kresem jest zbiór tegoż zboża ...

Kłótnia w polu

Maki, chabry i kąkole
Zachwały pszenne pole.
Z ziemi soki wypijały,
Co się zbożu należały.
Głodne kłosa ledwie stały.
Z osłabienia, aż się chwiały.
Jeden z pokrzywdzonych kłosów
Ozwał się stanowczym głosem:
Takich moich braci wola,
Byście opuściły pola !
My jesteśmy w pełnej ciąży
I musimy do żniw zdążyć
By się ziarno wykształciło,
Żeby chleba dużo było.
Wy nam przeszkadzacie w wzroście
I dlatego się wynoście !
Nie ma dachu ni schronienia,
Chaber zsiwił ze zmartwienia.
Kąkol milcząc słuchał mowy,
Nagle stał się fioletowy.
Bratek z żalu aż pokrasiał,
Przecież jam się sam nie zasiał
I nie będę miejsca zmieniał !
Mak ze złości poczerwieniał.
Rozwarł gardziel swą szeroko,
Uwypuklił czarne oko
I zawołał ironicznie:
A to ładnie ! A to ślicznie !
W ciążę zaszedł rodzaj męski.

Przecież to żąda naszej klęski !
Ty drągalu niegolony !
Wolisz rodzić, niż mieć żonę ?
Nieuczesany i wąsaty.
Śmiesz wypędzać z pola kwiaty ?
My stroimy wam zagony.
Wiązki z kwiatów, jak korony,
Młodym pannom zdobią skronie !
Rozkosz niosą słodkie wonie.
Za niezgodę między nami
Słusznie stłuką was cepami !
Kłós mu odrzekł z dozą dumy:
Żadne stroje, ni perfumy
Nie zastąpią dzieciom chleba,
A, że cierpieć czasem trzeba
W dobrym celu nic nie szkodzi,
Wszak się dobro w bólu rodzi.
Cudzą strawą się karmicie,
A to jest nieprzyzwoicie.
Jako nieproszeni goście
Zaraz z pola się wynoście.

autor wiersza: **Janina Baran**

II Podkarpacka Pielgrzymka Diabetyków do Matki Bożej Śnieżnej Królowej Rodzin w jarosławskiej kolegiacie

